

Uppror mot kontroll av varenda jobbminut

Anställda känner sig övervakade

Alla hembesök mäts på minuten och de anställdas rutter kan kontrolleras via gps eller liknande. Så är vardagen inom hemtjänsten i en rad kommuner. Men missnöjet gror och i Stockholm har ett uppror startats.

STOCKHOLM. - Det är ett absurt system. I vilket annat arbete behövs ett kvitto på att man utfört det man faktiskt ska göra? frågar sig Moa som jobbar för ett hemtjänstföretag i Stockholm.

Under en kort lunchpaus förklarar hon hur det nya tidrapporteringsystemet i tjänstemobilen fungerar. Varje hembesök inleds med att knappa in "kom".

- Det fungerar som en stämpelklocka. Med gps:en syns det att jag verkligen befinner mig hos personen.

Alla sysslor ska redovisas under besöket, som avslutas med att vid dörren klicka "gick".

Syftet är att pensionärerna ska få hjälp den tid de beställt. Inget företag ska kunna fuska till sig tid, och därmed pengar.

- Men det är ju inget som säger att det blir bättre nu. Vi blir uppmanade att stanna den avtalade tiden, även om pensionären just den dagen inte vill ha så mycket hjälp eller sällskap. Alternativet är att gå och sätta sig på gården tiden ut, säger Moa som vill vara anonym, "annars är jag rökt".

Hemtjänsten i minst 50 kommuner har elektronisk rapportering, enligt Sveri-

	Start (ca)	Prognos (ca)	Planerat (ca)	Utförd tid
Rast	12:05			
INKÖP	13:00	45	45	
Rut har coop kort man handlar med kortet ligger i en röd plånbok Koden är 8375 Lägg kvittot i plånboken. Rut går med till affären		45	45	
14.00				
Tillsyn något lättare att äta skriv i boken	13:47	30	30	
INKÖP				
Gå igenom Handlings, notan räkna pengarna skriv upp hur mycket du har med dig hur Affären Redovisa kvitto + resterande pengar vint Hemkomst.	14:18	35	35	
Em.				
Ta med matlådor Till marita servera diska	14:56	20	20	
Trygghets ring				

"JAGAD". Det mobila rapporteringssystem som används i hemtjänsten i Stockholm. "Det är väldigt noga på minuten. Man känner sig konstant jagad", säger en anställd. Foto: Janerik Henriksson/TT

I Facebookgruppen Hemtjänstuppåret vittnar anställda runt om i landet om snålt tilltagna transporttider, chefer som ifrågasätter tidsöverdrag och känslan av övervakning.

ges Kommuner och Lands-
ting. "Stämpelklockan" är antingen en tagg som läses av hemma hos de gamla, eller, som i Stockholm, knuten till gps:en i mobilen.

I Facebookgruppen Hemtjänstuppåret vittnar anställda runt om i landet om snålt tilltagna transporttider, chefer som ifrågasätter tidsöverdrag och känslan av övervakning.

- Många i hemtjänsten känner att de får flänga från det ena till det andra. Allt som läggs på ytterligare gör att det snabbt tippar över. Man ska rikta kritik mot arbetsgivare som inför registreringssystem på ett sådant sätt att personalen ser det som en tidsstudie och inte ett stöd, säger Christina Johansson, tf enhetschef vid Arbetsmiljöverket.

Även fackförbundet Kommunal är kritiskt:

- Minutkontroll över personalen ökar. Det gäller både i hemtjänsten och i transporter. Det förekommer att information om avvikelser från rutten lett till varningar och uppsägningar, säger ombudsman Peter Larsson.

I Stockholm ska systemet utvärderas och det är inte

uteslutet att gps:en ersätts av en tagg, på grund av kritiken.

- **Gps:en läses bara** av vid "kom" och "gick", inte däremellan. Kanske hade det inte blivit sådan oro om vi hade haft en dialog med alla anställda först. Men det är 6 000 personer, säger biträdande avdelningschef Marita Åkersten vid Stockholms stads äldreförvaltning.

Tidrapporteringen är däremot oundviklig, enligt Marita Åkersten:

- Det blir allt högre krav på kommunerna att följa upp och säkerställa att insatser utförs. Då måste man ha verktyg. Det finns också anställda som värdesätter kvittot på sin insats när oroliga anhöriga ifrågasätter att besök gjorts.

ANNA LENA WALLSTRÖM/TT

Vad får arbetsgivaren göra?

- Tekniska lösningar för att kontrollera var anställda och tjänstefordon befinner sig, eller har varit, blir allt vanligare.
- Datainspektionen har fått en hel del frågor och klagomål om gps i fordon. Stockholms stad är hittills ensam om att ha gps för biträden och undersköterskor i hemtjänsten.

Positioneringsteknik får användas för:

- logistik och fördelning av resurser
- säkerhet
- framställning av statistik
- klagomålshantering och kundservice
- elektronisk körjournal

Arbetsgivaren får inte rutinmässigt kontrollera arbetad tid. Det får bara göras om det finns en konkret misstanke om fusk.

Källa: Datainspektionen/TT